

GUIA D'APRENENTATGE

INFERMERIA DE LA SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA

1. Fitxa descriptiva

TITULACIÓ: Grau en Infermeria

MATÈRIA: Ciències de la Salut

TIPUS: Formació Obligatòria

CODI - ASSIGNATURA: G403-Infermeria de la salut sexual i reproductiva

IDIOMA D'IMPARTICIÓ:

CATALÀ, CASTELLÀ - classes

CATALÀ, CASTELLÀ i ANGLÈS – recursos

ANY ACADÈMIC: 2022-2023

SEMESTRE: Quart curs

GRUP: Matí/Tarda

2. Professorat

Coordinadora de l'assignatura:

Dra. Ainoa Biurrun Garrido. ainoa.biurrun@sjd.edu.es, Infermera obstètric-ginecològica (Llevadora). Màster Oficial en Bioètica. Màster Oficial en investigació aplicada en Estudis Feministes, de Gènere i Ciutadania. Doctora en Ciències Infermeres per la Universitat de Barcelona.

3. Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits

4. Objectius

L'objectiu d'aquesta matèria és facilitar eines teoricopràctiques als/les estudiants per poder donar una atenció infermera integral a l'atenció a la salut sexual i reproductiva de la persona tant a nivell comunitari com hospitalari.

5. Crèdits

Aquesta assignatura semestral té 6 crèdits ECTS.

Cada ECTS equival a 25 hores de dedicació de l'estudiant. 25 hores x 6 ECTS = 150 hores de dedicació a l'assignatura

6. Blocs temàtics i organització dels continguts

Aquesta matèria està organitzada en tres blocs temàtics

UNITAT TEMÀTICA 1: SALUT SEXUAL (Ginecologia)

Tema 1. Anatomia i fisiologia del aparell sexual i reproductiu. El cicle ovàric i cicle del endometri. Terminologia obstètrica i ginecològica

Tema 2. Introducció a la infermeria de la a la salut sexual i reproductiva. Programa d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR). La història clínica de l'ASSIR . Exploracions clíniques en ginecologia i obstetrícia

Tema 3. Reproducció humana. La sexualitat humana. Aspectes biopsicosocials que incideixen en la sexualitat. Resposta sexual humana. Problemes d'esterilitat i infertilitat. Introducció a la reproducció humana assistida, rol del professional infermer.

Tema 4. Adolescència i climateri. Canvis fisiològics. Educació sanitària en joves i en el climateri. Promoció de la salut. Prevenció de problemes de salut en el climateri. Cures infermeres.

Tema 5: Problemes de salut sexual i reproductiva. La dona amb problemes de salut benignes de mama.

Tema 6: La dona amb problemes de salut malignes de mama; càncer de mama.

Tema 7: La persona amb problemes de l'aparell genital; problemes ginecològics.

Tema 8: Diagnòstic precoç del càncer ginecològic; càncer de coll d'úter

Tema 9: Malalties/infeccions de transmissió sexual.

Tema 10: Patologia ginecològica. Atenció infermera al/ a la pacient ginecològic/a hospitalitzada.

UNITAT TEMÀTICA 2: SALUT REPRODUCTIVA (Gestació, part, puerperi).

Tema 11: Gametogènesi, fecundació i implantació. Procés de fecundació. Estructures embrionàries: característiques morfològiques i funcionals de la placenta i del cordó umbilical. Períodes de la vida intrauterina.- Visita pregestacional

Tema 12: Fisiologia de la gestació. Modificacions i manifestacions clíniques. Diagnòstic de la gestació. Control de l'embaràs. Educació per a la salut a la dona gestant. Gestació de risc elevat. Problemes de salut durant l'embaràs. Cures infermeres. Problemes del tercer trimestre de la gestació i durant el part.

Tema 13: Atenció al naixement; treball de part. Atenció obstètrica i cures infermeres al part eutòcic i distòcic. Fisiologia, modificacions i problemes de salut durant el puerperi cures infermeres al puerperi. Cures infermeres al neonat. Fisiologia de la secreció làctia, l'alletament.

Tema 14: Atenció al puerperi. Cures infermeres a la dona que alleta.

UNITAT TEMÀTICA 3: PERSPECTIVA DE GÈNERE

Tema 15: Situacions de risc de violència masclista.

Tema 16: Medicalització del cicle vital en les dones (salut sexual i reproductiva

Tema 17: Malalties de transmissió sexual; els rols i estereotips de gènere.

7. Enfocament metodològic

TIPOLOGIA	OBJECTIUS	ACTIVITATS	+ % temps previst	AVALUACIONS	+ % de la nota
<p>Presencial (a l'aula)</p> <p>25% del temps</p>	<p>Donar sessions expositives i participatives de grup gran</p>	<p>Classe plenaria</p> <p>Gamificació al aula</p> <p>Casos clínics</p>	<p>21h = 15%</p>	<p>2 examen tipus</p> <p>test unitat temàtica 1 i 2</p>	<p>50%</p>
<p>Dirigit (fora de l'aula)</p> <p>Del 75% no presencial, 30% és dirigit</p>	<p>Realitzar un treball en grup de 10 persones sobre perspectiva de gènere</p>	<p>Realització del treball i presentació de 10 min a l'aula</p>	<p>40h= 30%</p>	<p>Treball cooperatiu en grup</p>	<p>10%</p>

Autònom (fora de l'aula)					
Del 75% no presencial, 45% és dirigit	Adquirir capacitat d'autoaprenentatge i de recerca.	Seminaris Simulacions Seminari integrat	45%	Simulació ABP seminaris (3)	40%
		ABP			

8. Competències

CE2 Pràctica professional, ètica i legal.1.1 Responsabilitat.1.1.1 Acceptar el fet d'haver de retre comptes i la responsabilitat dels propis judicis i actes professionals.1.1.2 Reconèixer i diferenciar la responsabilitat pròpia de la dels altres membres de l'equip de salut, professionals i no professionals.

CE2 Pràctica professional, ètica i legal.1.2 Pràctica ètica.1.2.1 Exercir d'acord amb els codis deontològics i de conducta de la professió.1.2.2 Exercir amb respecte a la dignitat, la cultura, els valors, les creences i els drets de la persona i els grups.

CE13 Desenvolupament professional.3.7 Usar la pràctica reflexiva per identificar les capacitats i limitacions professionals pròpies, i cercar el suport apropiat.3.8 Aprofitar les oportunitats d'aprendre amb altres persones que contribueixen a l'atenció de salut.

CE4 - Prestació i gestió de cures.2.1 Prestació de cures.2.1.1 Valoració.2.1.1.1 **Utilitzar un marc de valoració basat en l'evidència per recollir dades sobre la salut física i mental, i els aspectes socioculturals de la persona i el grup.**2.1.1.2 Analitzar, interpretar i documentar dades.

CE5 Prestació i gestió de cures.2.1 Prestació de cures.2.1.2 Planificació.2.1.2.1 Establir prioritats per a les cures en col·laboració amb la persona i el grup.2.1.2.2 Identificar els resultats previstos i el temps per aconseguir-los en col·laboració amb la persona i el grup.2.1.2.3 **Revisar i documentar el pla de cures en col·laboració amb la persona i el grup.**2.1.2.4 **Assegurar la continuïtat de les cures per aconseguir els objectius.**

S'incorpora la perspectiva de gènere en el desenvolupament de l'assignatura.

9. Resultats aprenentatge

- Identificar les necessitats de salut de la dona en relació a la salut sexual i reproductiva, tenint present el context familiar, ambiental i sociocultural, mitjançant l'anàlisi de documents i la utilització de requisits clínics.
- Comprendre els conceptes relacionats amb les diferents etapes del cicle reproductiu i el climateri, descrivint les característiques de cadascuna d'elles i elaborant treballs de síntesis a partir de la cerca y el anàlisi de las diferents fonts bibliogràfiques relacionades amb la salut sexual i reproductiva.
- Distingir entre las diferents alteracions que es poden presentar relacionades amb la sexual i reproductiva, seleccionant las intervencions adequades en cada situació.
- Dissenyar plans de cures pels diversos processos relacionats amb el cicle reproductiu en els diferents àmbits de atenció de la salut.
- Realitzar demostracions de las diferents activitat de promoció, prevenció i establiment de la salut sexual i reproductiva, mitjançant activitats de simulació.
- Aplicar cures generals durant el procés de maternitat per facilitar adaptació de dones i neonats a les noves demandes i prevenir complicacions, demostrant-ho en una situació de simulació.
-

Descriure els aspectes específics de la cura del neonat, seleccionant les intervencions adequades a las necessitats bàsiques.

10. Avaluació (com avaluarem que ho han après)

L'avaluació contínua és una opció del procés d'ensenyament-aprenentatge en la que l'estudiant ha de resoldre diferents activitats que li permetran millorar els resultats d'aprenentatge tant en relació als continguts, com a les habilitats, i les competències que té com a estudiant o les competències professionals que va adquirint.

El professorat de l'assignatura ha plantejat el conjunt de les activitats en diferents blocs, de manera que ajudin a l'estudiant a treballar tant presencial com no presencialment, de forma individual i/o en equip els objectius generals de l'assignatura. L'estudiant tindrà el feedback del professorat de cada activitat i podrà identificar mecanismes de millora d'una activitat a la altra.

Cada bloc ha d'estar aprovat amb un 5 per poder fer la mitjana de l'assignatura. En cas de no arribar a l'aprovat en algun dels blocs, aquests es podran recuperar per separat i presencialment, el dia de l'examen. L'assignatura identifica, a la seva guia d'aprenentatge, els percentatges corresponents a les activitats de cada bloc.

Si l'estudiant no supera igual o més d'un 60% de l'assignatura, l'ha de recuperar tota.

Si l'estudiant té igual o més d'un 40% de NP, s'ha de matricular de nou de l'assignatura.

L'avaluació de la unitat temàtica 1 consta de:

- Examen tipus test (25%)
- Seminari 1; atenció sexual als joves (Tarda jove)- 10%

L'avaluació de la unitat temàtica 2 consta de:

- Examen tipus test (25%)
- Seminari 2; obstetrícia i risc obstètric- 10%

L'avaluació de la unitat temàtica 3 consta de:

- ABP: 7%
- Simulació integrada: 3%
- Treball sobre perspectiva de gènere (treball cooperatiu en grup) 10%

- Seminari 3: Perspectiva de gènere. -10%

L'avaluació única és una opció alternativa a la que els estudiants es poden adherir, previ vist i plau del responsable de l'assignatura i del cap d'estudis. En aquest tipus d'avaluació l'estudiant ha de treballar l'assignatura de forma autònoma, al llarg del semestre, per tal de poder superar en un únic acte avaluador les diferents proves avaluatives per blocs, que ens han de permetre assegurar que l'estudiant ha aconseguit els coneixements, habilitats i competències que s'assenyalen a la guia d'aprenentatge.

L'avaluació única s'ha de sol·licitar per escrit a la secretaria d'estudiants durant els primers 10 dies des de l'inici de la docència.

L'assignatura identifica a la seva guia d'aprenentatge, els percentatges corresponents a cada bloc. A l'avaluació única es respecten els mateixos percentatges (amb petits marges de diferència respecte a l'avaluació continuada) i l'estudiant haurà de superar amb una nota mitjana mínima de 5, les activitats de cada bloc que demostrin que ha aconseguit els aprenentatges requerits.

Els estudiants que fan avaluació única podran assistir a les activitats de seminaris i simulacions com a oients, informant prèviament al coordinador/a de l'assignatura de la seva assistència.

Els percentatges de l'avaluació única, per avaluar tots els bloc seran:

- examen de coneixements (unitats temàtiques 1, 2 i 3), 60%
- resolució de casos relacionats amb la temàtica dels seminaris 30%
- prova pràctica d'un cas simulat, al centre SAVI, on es treballen habilitats tècniques i competències transversals 10%

Les diferents proves avaluatives es realitzaran en un mateix dia, segon la data d'avaluació única.

Observacions:

- La matrícula de l'assignatura dona dret a una sola convocatòria d'avaluació, sigui com a finalització de l'avaluació continuada, sigui avaluació única.
- Per aprovar l'assignatura cal obtenir una qualificació global mínima de 5.
- Després de la publicació de les qualificacions el centre obrirà un període de revisió i de reavaluació.
- A principi de curs es farà pública la programació de l'assignatura i de les proves d'avaluació.

Idioma de la prova avaluativa individual

- La llengua vehicular de la universitat per a les proves avaluatives és el català. No obstant, l'estudiant que ho necessiti podrà demanar la prova en castellà. En aquest cas, l'estudiant ho haurà de sol·licitar per escrit durant els primers 15 dies de docència de l'assignatura. Aquest tràmit es realitza a la secretaria d'estudiants.

Informació important sobre la consideració de causes extraordinàries d'absències en proves avaluatives:

Sempre que estiguin certificades documentalment, durant la formació del Grau en Infermeria del Campus Docent SJD, es consideren causes extraordinàries o majors que podrien justificar fer canvis o ajornaments d'una prova avaluativa:

- L'ingrés hospitalari (estudiants o familiar 1r grau de consanguinitat)
- L'aïllament per COVID
- La defunció d'un familiar fins a segon grau de consanguinitat
- La competició final en esportistes d'elit
- Les citacions judicials

11. Referències generals de l'assignatura

Obligatòria

Amat-Giménez, M. I., Armelles-Sebastià, M., Asso-Ministral, L., Buira-Mèlich, E., Cabedo-Ferreiro, R., Carreras Moratonas, E., ... & Urbiztondo-Perdices, L. (2020). Protocol d'atenció i acompanyament al naixement a Catalunya.

De Salut, D. (2007). Protocol per a l'assistència natural al part normal.

D'Oncologia, P. D. (2006). Protocol de les Activitats per al Cribratge del Càncer de Coll Uterí a l'Atenció Primària.

De Salut, D. (2018). Protocol de seguiment de l'embaràs a Catalunya.

Complementaria

Carlson, B. M. (2019). Embriología humana y biología del desarrollo. Elsevier.

Orji, Ogbonnaya, and Nnabuike Chibuoque Ngene. "Childbirth resulting in traumatic stretching and prolapsing of the anterior lip of the cervix outside the vagina: A case report." Case reports in women's health vol. 34 e00411. 15 Apr. 2022, doi:10.1016/j.crwh.2022.e00411

Sun, Y. S., Zhao, Z., Yang, Z. N., Xu, F., Lu, H. J., Zhu, Z. Y., ... & Zhu, H. P. (2017). Risk factors and preventions of breast cancer. International journal of biological sciences, 13(11), 1387.

Bohren, Meghan A et al. "Continuous support for women during childbirth." The Cochrane database of systematic reviews vol. 7,7 CD003766. 6 Jul. 2017, doi:10.1002/14651858.CD003766.pub6

Alba-Rodríguez, R., Coronado-Carvajal, M. P., & Hidalgo-Lopezosa, P. (2022, January). The Birth Plan Experience—A Pilot Qualitative Study in Southern Spain. In Healthcare (Vol. 10, No. 1, p. 95). MDPI.

Andrén, A., Begley, C., Dahlberg, H., & Berg, M. (2021). The birthing room and its influence on the promotion of a normal physiological childbirth—a qualitative interview study with midwives in Sweden. International journal of qualitative studies on health and well-being, 16(1), 1939937.

Goberna-Tricas, J., Biurrun-Garrido, A., Perelló-Iñiguez, C., & Rodríguez-Garrido, P. (2021). The COVID-19 pandemic in Spain: Experiences of midwives on the healthcare frontline. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(12), 6516.

Roldán-Merino, J., Ortega-Cejas, C. M., Lluch-Canut, T., Farres-Tarafa, M., Biurrun-Garrido, A., Casas, I., ... & Cabrera-Jaime, S. (2021). Validity and reliability of the Spanish version of the "Wijma Delivery Expectancy/Experience Questionnaire"(W-DEQ-B). Plos one, 16(4), e0249942.

Goberna-Tricas, J., Adán, C., Birulés, F., & Biurrun-Garrido, A. (2018). El concepto "violencia obstétrica" y el debate actual sobre la atención al nacimiento. Tecnos..

Filmografia

Big Little Lies (2017), creada por David E. Kelley. Para trabajar las violencias machistas,

indicadores de sospecha, el proceso terapéutico.

Creedme (2019), creada por Susannah Gant, Michaels Chabon y Ayelet Waldmand. Para trabajar las violencias sexuales.

Call the Midwife (2012), creada por Pippa Harris, Heidi. Para trabajar los conceptos de embarazo de riesgo